

Aldtsjerk Foarút

Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-
beoordeling

projectnummer 0468633.100
definitief revisie 00
9 februari 2023

Aldtsjerk Foarút

Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

projectnummer 0468633.100

definitief revisie 00
9 februari 2023

Opdrachtgever

Jelle Bijlsma B.V.
Trynwaldsterdyk 2 A
9061 DB GIEKERK

Gecontroleerd:

E. Koomen

datum

9 februari 2023

beschrijving

definitief

vrijgave

A.J.H. Bakker

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Waarom een m.e.r.-beoordeling?	2
1.3	Leeswijzer	3
2	Voorgenomen activiteit	4
3	Kenmerken van het potentiële effect	6
4	Conclusie	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de gemeente Tytsjerkteradiel bestaat het voornemen om onder meer woningbouw te realiseren aan de rand van het dorp Aldtsjerk. Voor het verwezenlijken van dit project genaamd 'Aldtsjerk Foarút' is een stichting opgericht. Het doel van het project is om de leefbaarheid in Aldtsjerk te behouden en te verbeteren. Deze doelstelling wordt nagestreefd door het bouwen van betaalbare woningen voor eigen jeugd (starters) en inwoners van de Trynwalden, het bevorderen van toerisme en het (mogelijk) uit de (grond)opbrengst van het project investeren in de leefbaarheid van Aldtsjerk. Jelle Bijlsma zal zorg dragen voor het bouw- en woonrijp maken van de kavels voor de 23 woningen, de bouw van de recreatiewoningen, de zandwinning en realisatie van de recreatieplas. Het bestemmingsplangebied is weergegeven in figuur 1.1. Het wordt aan de zuidzijde begrensd door de Aldtsjerkster Feart (met aan de overzijde bedrijventerrein), aan de westzijde door de provinciale weg Lauwerseewei (N361), aan de noordzijde door weiland en aan de oostzijde door de Van Sminiawei.

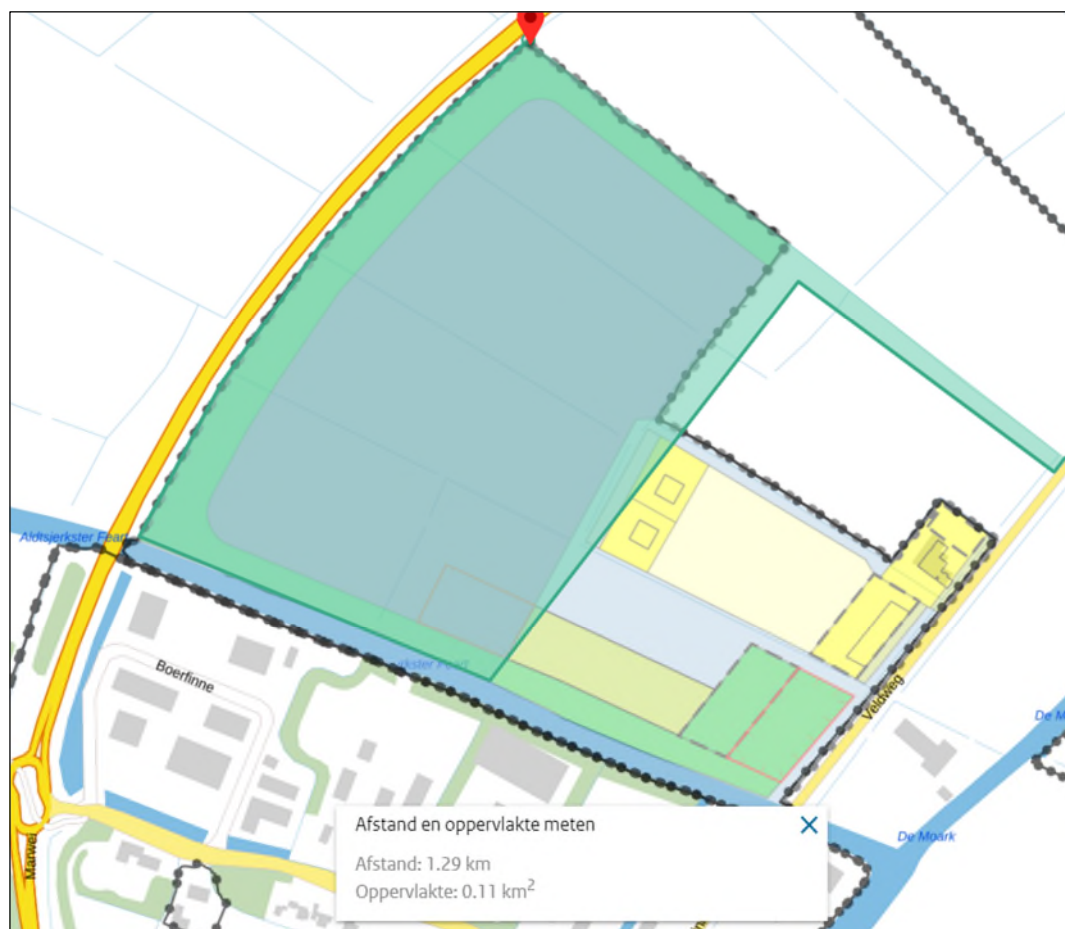

Figuur 1.1: Situering plangebied bestemmingsplan ten noorden van Aldtsjerk
(bron ondergrond: Street Smart)

1.2 Waarom een m.e.r.-beoordeling?

Volgens het Besluit milieueffectrapportage dient voor activiteiten van onderdeel D te worden bepaald of er ten gevolge van de voorgenomen activiteit sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor het voornemen is categorie D 16.1 uit het Besluit milieueffectrapportage van belang¹. Dit omvat voor het project Aldtsjerk Foarút de voorgenomen ontgroning.

De drempel voor m.e.r.-beoordelingsplicht bij categorie D16.1 is een oppervlakte van 12,5 hectare of meer. De ontgroning in het plan van Aldtsjerk Foarút ligt onder deze drempelwaarde (zie figuur 1.2). Dit betreft het gebied van de ontgroning zelf en de ruimte die nodig is om de ontgroning mogelijk te maken. Dat betreft hier een oppervlakte van circa 11 ha. Er kan daarom worden volstaan met een zogenaamde 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'.

Figuur 2.1: Bepaling oppervlakte, nodig voor de ontgroning, i.c. circa 11 ha.
(Ondergrond: voorontwerp bestemmingsplan 2017)

¹ Besluit milieueffectrapportage categorie D16.1: De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouwminen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelstoffen uit de landbodem, anders dan bedoeld onder D 16.2.

Op de bouw van de (recreatie-)woningen zijn, de categorieën D.10 (vakantiedorpen buiten stedelijk gebied 25 ha) en D11.2 (stedelijke ontwikkeling 2.000 woningen) van toepassing. De oppervlakte en aantallen woningen liggen ruim beneden de drempelwaarden van het Besluit m.e.r.. Ook hier kan worden volstaan met een 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'.

In oktober 2017 is door Sweco een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd en gerapporteerd². Omdat een aantal aspecten zijn gewijzigd en er destijds door het bevoegd gezag geen besluit is genomen dat er geen milieueffectrapport behoeft te worden gemaakt is er nu een geactualiseerde versie gemaakt waarbij zo veel mogelijk de informatie uit deze eerdere rapportage is overgenomen.

De voorliggende aanmeldingsnotitie ten behoeve van de m.e.r.-beoordeling gaat in op de mogelijke negatieve gevolgen voor het milieu. Met deze informatie kan het bevoegd gezag bepalen of er al dan niet een MER dient te worden opgesteld.

De voorliggende aanmeldingsnotitie betreft een toets aan Bijlage III EU richtlijn milieubehoedeling projecten (tevens vastgelegd in de Wet milieubeheer artikel 7.16). In hoofdlijnen dient het project te worden getoetst aan:

1. Kenmerken van het project;
2. Plaats van het project;
3. Kenmerken van het potentiële effect.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de voorgenomen activiteit beschreven. Vervolgens zijn in hoofdstuk 3 de kenmerken van het potentiële effect beschouwd. Ten slotte is in hoofdstuk 4 de eindconclusie getrokken over eventuele belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

² Sweco, 2017. Aldtsjerk Foarút. Vormvrije m.e.r.-beoordeling. Projectnummer 350772. 16 oktober 2017.

2 Voorgenomen activiteit

Het huidige gebied heeft een agrarische bestemming. Voor realisatie van het plan van Aldtsjerk Foarút is een bestemmingplanwijziging noodzakelijk. Voor het realiseren van het recreatiemeer is een ontgrondingsvergunning noodzakelijk.

In figuur 2.1 is een impressie opgenomen van het te ontwikkelen plangebied.

Figuur 2.1: Impressie plangebied

De oppervlakte van het totale bestemmingsplangebied is circa 19 ha. Zonder de Aldtsjerkster Feart gaat het om circa 18 ha.

De oppervlakte van het gebied waar de ontgrondingsvergunning voor nodig is (de zandwinning; diepte groter dan 2 m) betreft inclusief toekomstige waterkeringen, zoals genoemd, circa 11 ha.

Het bestemmingsplan zal 10 starterswoningen, 7 recreatiewoningen, 3 kavels voor wonen en werken en 10 woningen vrije sector omvatten. Daarnaast zal een recreatiemeer van circa 10 ha worden gerealiseerd. Er wordt uitgegaan van een maximale diepte van circa 6 m (ten opzichte van NAP). Het ontgraven vindt plaats in twee fasen van oost naar west.

In de eerste fase wordt zo veel zand en grond ontgraven als nodig voor het ophogen en inrichten van het terrein voor de woningbouw (inclusief infrastructuur en locatie voor recreatiewoningen; de ophoging betreft ruim een meter tot circa NAP +0,72 m), alsmede voor het realiseren van de kades (toekomstige waterkering met eveneens een hoogte van circa NAP +0,72 m). Tot hoever naar het westen de ontgraving in de eerste fase doorloopt is bepaald op basis van de geluidcontouren.

Bij de eerste fase wordt de ontgraven grond en zand zo veel mogelijk direct gebracht naar de toe te passen locaties (ophoging in het kader van bouw- en woonrijp maken en kades nieuwe waterkering). Voor de tweede fase wordt uitgegaan van een tijdelijk depot van circa 50 bij 50 m aan de noord(oost)kant van het plangebied met een hoogte van circa 4 m. Voor het transport met vrachtwagens wordt vooralsnog uitgegaan van afvoer naar de Van Sminiaweg/Fjildwei. Hiervoor is het nodig twee sloten te passeren met een dam of duiker. Ook bij de aansluiting op de Van Sminiaweg is een dam (met duiker) nodig. Dit geldt ook voor de ontsluiting van het projectgebied zelf op de Van Sminiaweg. De initiatiefnemers zullen zich inspannen om in de toekomst ontsluiting mogelijk te maken naar/via de provinciale weg N351. Hiermee wordt in het bestemmingsplan al rekening gehouden

3 Kenmerken van het potentiële effect

De werkzaamheden hebben mogelijk invloed op het milieu. In dit hoofdstuk zijn de mogelijke milieueffecten van de ontwikkeling en bijhorende aanlegwerkzaamheden beschreven. De onderzoeksresultaten van de in het kader van het bestemmingsplan uitgevoerde deelonderzoeken zijn hierbij gebruikt.

In onderstaande tabel worden de mogelijke milieueffecten behandeld. Eerst wordt een beschrijving gegeven van de kenmerken van de activiteit en de plaats van de activiteit. Vervolgens wordt ingegaan op de kenmerken van de gevolgen van de activiteit. Hierbij wordt gekeken of er mogelijk (belangrijke) nadelige milieugevolgen ontstaan en of er verzachtende (mitigerende) en compenserende maatregelen kunnen worden genomen om eventueel het milieueffect te verminderen of teniet te doen).

Zoals genoemd, is er hierbij zo veel mogelijk uitgegaan van de eerdere m.e.r.-beoordeling (2017) voor dit project van Sweco.

Kenmerken van het project	
Omvang van het project (relatie met drempel D lijst)	Categorie D 16.2. De drempelwaarde bedraagt daarvoor een oppervlakte van 12,5 ha of meer. De oppervlakte van de ontgronding in dit project is circa 11 ha en ligt daarmee onder deze drempelwaarde. Categorie D.10 (vakantiedorpen buiten stedelijk gebied 25 ha): er worden 7 recreatiewoningen gebouwd op een oppervlakte van circa 1 ha, dus zeer ruim onder de drempelwaarde. Categorie D11.2 (stedelijke ontwikkeling 2.000 woningen): er worden 23 woningen (incl. de woonwerklocaties) gebouwd dus omvang ligt zeer ruim onder de drempelwaarde.
Cumulatie met andere projecten	Er zijn geen andere projecten in de omgeving die van invloed zijn op de te verwachten effecten of waar dit project effect op kan hebben.
Gebruik natuurlijke hulpbronnen	In het plan wordt voor de aanleg van de plas de bodem permanent ontgraven. De natuurlijke hulpbron 'zand' wordt gewonnen en elders nuttig toepast. Deze hulpbron is in Nederland op zeer ruime schaal aanwezig, en dus niet schaars. Voor de ontgronding en de realisatie van het gebied met (recreatie)woningen wordt gebruik gemaakt van fossiele brandstoffen. Voor infrastructuur en de bouw van de huizen worden diverse grondstoffen gebruikt, deels met natuurlijke oorsprong (asfalt, hout). Voor de gebruiksfase is van belang dat de nieuwe woningen geen aardgasaansluiting zullen krijgen.
Verontreiniging en hinder	<i>Verontreiniging</i> Het plan kan in enige mate de luchtkwaliteit beïnvloeden doordat machines worden ingezet (aanlegfase) en er een beperkt toename van het wegverkeer optreedt door de bouw van de woningen (gebruiksfase). Verontreiniging van water of bodem als gevolg van het plan wordt niet verwacht.

	<i>Hinder</i> Door de aard van de uit te voeren werkzaamheden en het definitieve gebruik kan hinder optreden met name gerelateerd aan het (bouw-)verkeer. In de aanlegfase kan sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer, alsmede geluidhinder veroorzaakt door het ontgraven van de bovengrond met kranen en het ontgraven van de daaronder gelegen zandlagen met een mobiele graafmachine. In de gebruiksfase kan er sprake zijn van zeer beperkte extra geluidhinder van verkeer van en naar de te realiseren woningen.
Risico voor ongevallen	Er zijn door de aard van het te realiseren toekomstige gebruik naar verwachting geen extra ongevalsrisico's op het gebied van externe veiligheid, gebruikte stoffen of technologieën. De nieuwe ontsluiting voor de woningen zal in overleg met de gemeente zo verkeersveilig mogelijk worden aangelegd.
Plaats van het project	
Bestaande grondgebruik	De grond binnen het plangebied is vrijwel geheel in gebruik als grasland. Aan de oostzijde maakt een bestaande boerderij deel uit van het bestemmingsplangebied. Ten westen, noorden en oosten van het plangebied is eveneens grasland aanwezig. Ten zuiden is een bedrijventerrein met lichte bedrijvigheid aanwezig. De zuidoosthoek van het plangebied grenst aan een gebied met vrijstaande woningen. Het plangebied grenst aan de westkant aan de provinciale weg Lauwerseewei (N361). Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door de lokale ontsluitingsweg Van Sminiawei.
Rijkdom aan en kwaliteit en rege neratievermogen natuurlijke hulp bronnen van het gebied	Het plangebied heeft geen bijzondere rijkdom aan en kwaliteit en regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen.
Natura 2000	Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft de 'Groote Wielen' dat is gelegen op ruim 3,5 km ten zuiden van het plangebied. Andere Natura 2000-gebieden in de omgeving betreffen de 'Waddenzee' en de 'Alde Feanen' op respectievelijk 10 en 13,5 km afstand van het plangebied. Gezien de relatief grote afstand tot het plangebied en de beperkte omvang van de ingrepen is er geen sprake van ecologische relaties tussen het plangebied en deze Natura 2000-gebieden (ook niet met betrekking tot stikstofdepositie waarvoor specifiek onderzoek is uitgevoerd).
Kenmerken van het potentiële effect	
Bereik van het effect (geografisch en grootte getroffen bevolking)	De effecten van het plan treden deels op in het plangebied zelf (bodem, geohydrologie, water, fauna) en deels in de directe omgeving van het plangebied (geohydrologie, verkeer, geluid). In de directe omgeving liggen enkele boerderijen en vrijstaande huizen aan de Van Sminiaweg. Nabij het plangebied liggen geen grote of dichtbevolkte woongebieden.

Orde van grootte en complexiteit effect	Bodemkwaliteit De locatie is voor zover bekend altijd in gebruik geweest als agrarisch gebied. Er is bodemonderzoek uitgevoerd in delen van het plangebied (zie bijlagen 12 en 13 bij het bestemmingsplan)³. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken en op basis van de bodemkwaliteitskaart van de gemeente zijn er geen milieuhygiënische belemmeringen voor het toekomstige gebruik van de locatie voor ontgronding en de bouw van (recreatie)woningen. Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten ten aanzien van bodemkwaliteit (effectscore 0 = neutraal)
	Grondwater Bij de modelstudie (Wiertsema & Partners, 2016; bijlage 17 bij het bestemmingsplan)⁴ is onderscheid gemaakt tussen de tijdelijke situatie tijdens de winning van zand en de uiteindelijke definitieve situatie (met een verhoogd waterpeil in de zandwinplas). <i>Tijdelijke situatie tijdens de ontgronding</i> Tijdens deze fase is er geen verbinding tussen de Aldtsjerkster Feart en derhalve geen sprake van een verhoogd waterpeil in de plas. De effecten op de grondwaterstanden bestaan uit een beperkte verlaging van de stijghoogte (ordegrootte 5 à 10 cm) als gevolg van de winning van het zand. De effecten tijdens deze fase zijn beperkt in grootte en omvang. <i>Uiteindelijke situatie</i> Na afloop van de winningsfase wordt er een open verbinding gemaakt met de Aldtsjerkster Feart, waardoor het peil in de plas verhoogd wordt (tot boezempeil -0,52 m NAP). De effecten op de grondwaterstanden in de omgeving zijn hoofdzakelijk een gevolg van de verhoging van het plas-peil. Dit resulteert in de omgeving in een beperkte verhoging van de stijghoogte (ordegrootte 5 à 10 cm). De effecten tijdens deze fase zijn beperkt in grootte en omvang. Om vernatting op het aan de oostzijde gelegen agrarische perceel tegen te gaan is uitgangspunt dat een aanwezige leemlaag met een dikte van circa 1 m bij de winning wordt teruggezet na de zandwinning ("omputten"). In het kader van de vergunningaanvraag zullen modelberekeningen worden uitgevoerd om dit te onderbouwen. Indien nodig, kan een kwelscherm aan de oostkant van het plangebied worden toegepast, zoals ook was voorzien bij de plannen in 2017 (toen ontgraving was voorzien tot NAP -14,5 m in plaats van (nu) NAP -6 m).

³ Bijlage 12: Verkennend bodemonderzoek ter plaatse van vier percelen aan de Van Sminiawei in Aldtsjerk' (WMR Rinsumageest B.V., kenmerk 133112/FV van 26 augustus 2013)

Bijlage 13: Verkennend bodemonderzoek Perceel aan de Van Sminiawei in Aldtsjerk (Grontmij Nederland B.V., kenmerk 304331, 5 januari 2016).

⁴ Bijlage 17: Geohydrologisch rapport rev. 03 zandwinning te Aldtsjerk'. Wiertsema & Partners, kenmerk VN-64145-2 van 29 juni 2016;

	Voor omliggende gebruiksfuncties zoals natuur, landbouw en bebouwing volgt uit de reeds eerder uitgevoerde berekeningen (2016) niet dat er noemenswaardige nadelige effecten door grondwaterstandsveranderingen optreden. Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten ten aanzien van grondwater (effectcore 0/- = licht negatief)
	Waterkwaliteit Uit het geohydrologisch onderzoek (2016; bijlage 17 bij het bstemmingsplan)⁵ blijkt dat er een risico bestaat dat het water in de te graven plas zout wordt. Dit is ongewenst. Om de mogelijke toename van het zoutgehalte in de plas zoveel mogelijk te beperken wordt de windiepte nu beperkt tot NAP -6 m in plaats van NAP -14,5 m en wordt de bodem van de plas afgewerkt met een slecht (water)doorlatende laag (terug te zetten keileem). Daarnaast zal door het opzetten van het waterpeil een infiltratiesituatie ontstaan ter plaatse van de zandwinplas. Door een monitoringsprogramma zullen de daadwerkelijke hydrologische effecten worden geregistreerd. Tevens zal het daadwerkelijk verloop van het zoutgehalte in de zandwinplas worden bepaald. Dit zoutgehalte zal moeten voldoen aan de streefwaarden van het Wetterskip Fryslân (ca 200 à 300 mg Cl/I). Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten ten aanzien van waterkwaliteit (effectscore 0/- = licht negatief).
	Oppervlaktewater Tijdens de zandwinning is de plas “geïsoleerd” van de rest van het oppervlaktewatersysteem (de Aldtsjerkster Faert, behorend tot de Friese Boezem). Na aanleg van een kade rondom de waterplas en binnenplanse tussenkades en afronding van een deel van de winning, wordt een verbinding naar de Aldtsjerkster Faert gemaakt zodat ook sloepen e.d. de plas kunnen bereiken. De plas maakt dan deel uit van de Friese Boezem. Voor het functioneren van het oppervlaktewatersysteem zijn er geen negatieve effecten. Door aankoppeling van de plas aan de Friese Boezem zijn er beperkte positieve effecten doordat de plas enige extra ruimte biedt voor berging van oppervlaktewater uit de Friese Boezem. Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten ten aanzien van oppervlaktewater (effectscore 0 = neutraal).

⁵ Bijlage 17: Geohydrologisch rapport rev. 03 zandwinning te Aldtsjerk'. (Wiertsema & Partners, kenmerk VN-64145-2 van 29 juni 2016;

Natuur

Uit de in 2022 uitgevoerde natuurtoets (bijlage 8 bij het bestemmingsplan)⁶ blijkt het volgende.

Beschermde gebieden

Het projectgebied is niet gelegen in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, 'Groote Wielen', is gelegen op ruim 3,5 kilometer ten zuiden van het projectgebied.

Gezien de afstand en tussenliggende elementen als wegen en dorpen kunnen effecten door storingsfactoren zoals verdroging, versnippering, of verstoring door geluid, licht en trillingen op voorhand worden uitgesloten. Negatieve effecten van verzuring en vermisting ten gevolge van stikstofdepositie via de lucht kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Daarom is hier onderzoek naar gedaan. Uit de AERIUS-berekening (zie bijlagen 9 en 10 bij het bestemmingsplan)⁷ volgt dat er geen sprake is van een bijdrage in de stikstofdepositie. Dit betekent dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden wat betreft stikstofdepositie kunnen worden uitgesloten en er geen sprake is van een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming.

NNN (EHS)

Het projectgebied is niet gelegen binnen een EHS-gebied. De provincie Fryslân kent externe werking. Vanwege de afstand en tussenliggende elementen als woonwijken en wegen worden negatieve effecten uitgesloten geacht. Tevens zal er geen effect zijn op de verbindende functie en wezenlijke waarden en kenmerken van dit EHS-gebied. Negatieve effecten op EHS-gebieden kunnen daarmee worden uitgesloten.

Overig provinciaal beleid: Natuur buiten de EHS

Het projectgebied ligt niet binnen een gebied dat aangewezen is als natuurgebied buiten de EHS. Het dichtstbijzijnde gebied aangewezen als natuur buiten de EHS is gelegen op 500 m ten oosten van het projectgebied. In de provincie Fryslân geldt geen externe werking op natuur buiten de EHS, waardoor geen sprake is van effecten door de werkzaamheden op natuur buiten de EHS.

Overig provinciaal beleid: weidevogelkansgebied

Het projectgebied is gelegen binnen een weidevogelkansgebied. Hiervoor is financiële compensatie nodig en dient de waarde van het gebied voor weidevogels te worden onderzocht. Dit is gedaan in de toelichting van het bestemmingsplan. Geconcludeerd wordt dat het gebied in de huidige situatie niet ideaal is voor weidevogels en dat dit ook blijkt uit de tellingen. Dit wordt zeer waarschijnlijk mede veroorzaakt door de grote drooglegging en de verstoring vanuit de omgeving.

Overig provinciaal beleid: ganzenfoerageergebied

Het projectgebied ligt niet in een ganzenfoerageergebied. Het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied ligt op 500 m afstand ten

⁶ Bijlage 8: Natuurtoets Aldtsjerk Foarút. (Antea Group, 9 februari 2023)

⁷ Bijlage 9: Stikstofdepositie onderzoek Aldtsjerk Foarút. (Antea Group, 9 februari 2023)

Bijlage 10: Losse AERIUS bijlagen berekening stikstofdepositie (februari 2023)

zuidwesten van het projectgebied. Vanwege de afstand tot dit gebied en de invulling van het bestemmingsplan met onder andere het recreatiemeer worden negatieve effecten op het ganzenfoerageergebied uitgesloten geacht.

Overig provinciaal beleid: houtopstanden

Binnen het projectgebied zijn geen houtopstanden aanwezig, waardoor geen vervolgstappen hoeven worden genomen.

Beschermde soorten

Uitgangspunt is dat de werkzaamheden die plaatsvinden langs de Aldtsjerkster Feart uitsluitend overdag plaatsvinden en dat daarom nader onderzoek ten aanzien van vleermuizen niet nodig is.

Voor waterspitsmuis is nader onderzoek nodig en, indien aanwezig, een ontheffing. Omdat het plan (door de nieuwe rietoevers) nieuw leefgebied kan creëren voor de waterspitsmuis, is uitgangspunt dat een ontheffing voor de waterspitsmuis, indien nodig, zal kunnen worden verleend. Hierbij kunnen in dat geval specifieke voorwaarden aan de orde zijn (bijvoorbeeld ten aanzien van de volgordelijkheid: eerst nieuw leefgebied maken vóór vernietiging van bestaand leefgebied). Aangenomen wordt dat dit de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg staat.

Ten slotte dient rekening te worden gehouden met algemene broedvogels (verstoring van broedende vogels is niet toegestaan).

Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten voor natuur (effectscore 0/- = licht negatief voor beschermde gebieden en 0/- = eveneens licht negatief voor beschermde soorten)

Archeologie

De resultaten van het uitgevoerde archeologisch onderzoek (RAAP, januari 2015; zie bijlage 11b bij het bestemmingsplan)⁸ geven geen aanleiding om archeologische maatregelen (plan-aanpassing, vervolgonderzoek, etc.) aan te bevelen. Het wordt onwaarschijnlijk geacht dat binnen het plangebied omvangrijke vindplaatsen met een vondstlaag aanwezig zijn, zoals nederzettingsterreinen. Het kan niet uitgesloten worden dat binnen het plangebied nog wel vindplaatsen aanwezig zijn met een zeer geringe omvang (bijvoorbeeld jachtkampjes) of zonder vondstlaag, bijvoorbeeld graven en andere grondsporen en depotvondsten (losse offervondsten). Deze zijn met booronderzoek niet of nauwelijks op te sporen. Wanneer bij de werkzaamheden dergelijke archeologische resten worden aangetroffen, moet hiervan direct melding gemaakt worden bij de bevoegde overheid (gemeente Tytsjerksteradiel).

Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten ten aanzien van archeologie (effectscore 0/- = licht negatief).

⁸ Bijlage 11b: Archeologisch vooronderzoek: een karterend veldonderzoek. (RAAP-notitie 4993, 15 januari 2015)

Verkeer

Ontgronding

De vrijkomende grond wordt deels binnen het plangebied verwerkt en deels afgevoerd met vrachtwagens. Er zal transport plaatsvinden om materieel en personeel aan- en af te voeren en zand af te voeren. Dit is een verkeersstroom die via de Van Sminiawei goed en veilig kan worden afgewikkeld. Bij het geluidonderzoek is voor de zandwinning uitgegaan van maximaal 40 vrachtwagens per dag (80 bewegingen).

Woongebied

De realisatie van 20 woningen, 3 woon/werklocaties (milieucategorie 1) en 7 recreatiewoningen zal naar verwachting leiden tot een verkeersproductie van circa 232 verkeersbewegingen per etmaal. Deze verkeersstroom zal vrijwel volledig bestaan uit personenauto's met incidenteel een bestelbus of vrachtwagen. Dit verkeer zal worden afgewikkeld via de Van Sminiaweg. Het meeste lichte verkeer zal richting Aldtsjerk rijden; deze route is daarvoor geschikt. Zwaarder verkeer kan ook de Van Sminiaweg naar het noorden nemen, en daar de aansluiting op de Lauwersseewei nemen. Resumerend: er is een beperkt negatief effect te verwachten op de verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid.

Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten voor verkeer (effectscore 0/- = licht negatief).

Geluid

In de conclusies van het uitgevoerde akoestisch onderzoek (zie bijlage 23 bij het bestemmingsplan)⁹, is het volgende opgenomen.

Bouwrijp maken: bouwlawaaï

Het geluid afkomstig van de werkzaamheden om het gebied voor de woningen bouwrijp te maken is ten hoogste 63 dB(A). De aannemer van de werkzaamheden zal rekening moeten houden dat de werkzaamheden voor het bouwrijp maken van het gebied voor Fase A (het noordoostelijke deelgebied) maximaal 50 dagen mag duren bij de gekozen uitgangspunten. Voor fase B van het bouwrijp maken (zuidoostelijke deelgebied) van de bouwgrond mag er een onbeperkt aantal dagen gewerkt worden aangezien de geluidbelasting hier lager is dan 60 dB(A).

Activiteiten zandwinning

Onder representatieve bedrijfsomstandigheden van de activiteiten van de zandwinning bedraagt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,T}$) ter plaatse van de dichtstbijzijnde nieuw te realiseren woningen ten hoogste 55 dB(A) in fase 2. Voor de woningen die binnen de 50 dB(A) contour vallen is het geluidniveau van de zandwinning nog te hoog voor bewoonbare woningen. Desalniettemin zijn er ook woningen die buiten de 50 dB(A) contour vallen, waar de mogelijkheid bestaat om wel mensen te laten

⁹ Bijlage 23: Akoestisch onderzoek. Bestemmingsplan en omgevingsvergunning Aldtsjerk Foarút (Antea Group, 9 februari 2023).

wonen tijdens fase 2. Onder representatieve bedrijfsomstandigheden van de activiteiten van de zandwinning bedraagt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,r,L,T}$) ter plaatse van de dichtstbijzijnde nieuw te realiseren woningen ten hoogste 49 dB(A) in de dagperiode voor fase 3, ermee rekening houdend dat de zandwinning op korte afstand van de nieuwe woningen reeds is afgerond op het moment dat ze zullen gaan worden bewoond.

Tijdens de bouw van de nieuwe woningen zullen de werkzaamheden van de zandwinning al in bedrijf zijn. De uitvoerder van de zandwinning zal eerst beginnen aan de oostzijde van het plangebied. Op het moment dat de woningen gereed en bewoond zijn, zal een waarde van 50 dB(A) in fase 2 en 49 dB(A) in fase 3 niet worden overschreden.

Een waarde van 49/50 dB(A) wordt aanvaardbaar geacht, omdat:

- De zandwinning beperkt is in de tijd (uitgangspunt is max. 10 jaar) en bovendien uitsluitend aan de orde is in de dagperiode en uitsluitend op doordeweekse dagen en niet in de bouwvak;
- Bovendien de winningsactiviteiten zullen plaatsvinden gedurende maximaal circa 13 weken per jaar;
- Het om nieuwe woningen gaat, waardoor de geluidisolatie zonder meer een aanvaardbaar woonklimaat in de huizen garandeert. Danwel dat het om een bestaande woning (Boerfinne 8) op het bedrijventerrein gaat, waarbij over het algemeen hogere geluidbelastingen worden geaccepteerd;
- De genoemde grenswaarde van 45 dB(A) geen harde eis/voorschrift is.

Het maximale geluidniveau ter plaatse bedraagt ten hoogste 66 dB(A) is in de dagperiode. Over het algemeen, zoals in het Activiteitenbesluit, wordt een grenswaarde van 70 dB(A) gehanteerd voor deze periode. Er hoeven geen maatregelen getroffen te worden ter beperking van het geluid.

Indirecte hinder ten aanzien van de zandwinning

Het verkeersgeluid afkomstig van het verkeer van de zandwinning voldoet aan de grenswaarde uit de circulaire "Beoordeling geluidhinder wegverkeer in verband met vergunningverlening w.m.". De hoogste geluidbelasting is berekend op Fjildwei 13. Hier is de geluidbelasting afkomstig van het rijdend verkeer op de Van Sminiaweg ten hoogste 48 dB(A) in de dagperiode. Dit voldoet volgens de richtlijnen uit de genoemde circulaire.

Verkeerslawaaï toekomstige situatie plangebied

Op grond van een voor het bestemmingsplan te realiseren goede ruimtelijke ordening is hier kwantitatief op ingegaan. Getoetst zijn de nieuwe woningen ten opzichte van de Van Sminiaweg. Uitgegaan is van een huidige verkeersintensiteit van 290 motorvoertuigen per dag, toenemend tot 320 motorvoertuigen in een periode van 10 jaar. Het geluid afkomstig van het wegverkeerslawaaï is berekend op ten hoogste 45 dB exclusief aftrek artikel 110g Wet geluidhinder

op de nieuw te bouwen woningen. Hiermee voldoet dit aan de voorkeursgrenswaarde van de Wet geluidhinder.

Bedrijven en milieuzonering

Naast de activiteiten van de zandwinning, die (zoals genoemd) afzonderlijk is beoordeeld, is aandacht besteed aan:

- Bestaande bedrijvigheid ten zuiden van de Aldtsjerkster Feart
- Recreatiewoningen als geluidbron.

Geluidberekeningen met betrekking tot potentiële fictieve bronnen op het bedrijventerrein ten zuiden van de Aldtsjerkster Feart tonen dat er in relatie met de te realiseren recreatiewoningen en ook de andere woningen geen belemmeringen zijn.

Cumulatie

Uit de resultaten is te concluderen dat er een hoogste waarde is berekend van 50 dB(A) op de recreatiewoningen en 49 dB(A) op de nieuwe woningen (dagperiode) als gevolg van zandwinning, bedrijvigheid en wegverkeer tezamen.

Over het algemeen wordt een grenswaarde van 45 dB(A) gehanteerd voor een gebied "stille woonwijk; weinig verkeer". Op basis van de navolgende overwegingen wordt ervan uitgegaan dat voor de specifieke situatie hier bij Aldtsjerk Foarút een waarde van 50/49 dB(A) aanvaardbaar is, omdat:

- De zandwinning beperkt is in de tijd (uitgangspunt is max. 10 jaar) en bovendien uitsluitend aan de orde is in de dagperiode en uitsluitend op doordeweekse dagen en niet in de bouwvak;
- Bovendien de winningsactiviteiten zullen plaatsvinden gedurende maximaal circa 13 weken per jaar;
- Het om nieuwe woningen gaat, waardoor de geluidisolatie zonder meer een aanvaardbaar woonklimaat in de huizen garandeert.;
- De genoemde grenswaarde van 45 dB(A) geen harde eis/voorschrift is;

Bij de afweging of sprake is van een goede ruimtelijke ordening wordt in het algemeen de Milieu Kwaliteits Maat (MKM) gehanteerd. Deze MKM kent een kwalificatie toe aan de omgeving. Bij een geluidbelasting van 45-50 dB is er sprake van een 'goede' geluidkwaliteit.

Conclusie

Uit de resultaten blijkt dat de berekende geluidbelastingen leiden tot een aanvaardbare milieusituatie ten aanzien van geluid en ook tot een goede ruimtelijke ordening. Op basis hiervan is het aspect geluid geen belemmering voor het bestemmingsplan en zou ook verlening van een omgevingsvergunning van de zandwinning mogelijk moeten zijn.

Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten vanwege geluidhinder (effectscore 0/- = licht negatief).

	Luchtkwaliteit Om in relatie met de inzet van de mobiele werktuigen en transportmiddelen voor de zandwinning de luchtkwaliteit te kunnen toetsen zijn modelberekeningen uitgevoerd en gerapporteerd (zie bijlage 22 bij het bestemmingsplan)¹⁰. Op basis van dit uitgevoerde luchtkwaliteitonderzoek is geconcludeerd dat op alle beoordelingspunten wordt voldaan aan de op betreffend punt te toetsen grenswaarden. Titel 5.2 van de Wet milieubeheer vormt dan ook geen belemmering voor verdere besluitvorming (artikel 5.16, lid 1 onder a Wm). Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten vanwege luchtkwaliteit (effectscore 0/- = licht negatief).
	Geur In de bedrijvenlijst van het bestemmingsplan ten zuiden van de Aldtsjerkster Feart zijn ook categorie 3 bedrijven genoemd die voor geur een richtafstand hebben van 100 m. De geplande recreatiewoningen komen op een afstand van circa 60 m van de grens van de bedrijfsbestemming. Hiervoor is uitgangspunt dat bij vergunningverlening door het bevoegd gezag de Beleidsregels geur Bedrijven Fryslân 2019 worden gehanteerd en dat daarmee een normaal gebruik van de recreatiewoningen en daarmee een goede ruimtelijke ordening zijn gewaarborgd. Hierbij is ook van belang dat het bestaande bedrijventerrein ook voor diverse bedrijfswoningen bestemd is en dat deze ook worden aangemerkt als geurgevoelig. Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten vanwege luchtkwaliteit (effectscore 0/- = licht negatief).
	Stof De zandwinning vindt plaats met een graafmachine onder het huidige maaiveld niveau, nadat de teelaarde al eerder is verwijderd. Vanwege de grondwaterstand en het vochtgehalte van de te ontgraven bodemlagen zal stofhinder hier niet aan de orde zijn. Bovendien geldt dat aan het exploiteren van een zandwinning en een zanddepot voorschriften zijn verbonden die rechtstreeks werken (paragraaf 3.4.3 Activiteitenbesluit milieubeheer). Bij de zandwinning zal ter voorkoming van stofhinder het tijdelijke depot op een afstand van iets meer dan 150 m van de te realiseren woningen gerealiseerd. Door het, indien nodig, treffen van maatregelen, zoals sproeien bij het depot en langzaam rijden, wordt stofhinder zo veel mogelijk voorkomen. Conclusie: geen belangrijke nadelige effecten vanwege stof (effectscore 0/- = licht negatief).
Waarschijnlijkheid effect	Voor grondwater, waterkwaliteit, verkeer, geluid en luchtkwaliteit (inclusief geur en stof) is het waarschijnlijk dat enige zeer beperkte nadelige effecten optreden.

¹⁰ Bijlage 22. Luchtkwaliteitonderzoek Aldtsjerk Foarút (Antea Group, concept, 9 februari 2023)

	Voor fauna en archeologie is het onzeker of er daadwerkelijk effecten optreden, dit zal tijdens de werkzaamheden blijken. Op voorhand is zeker dat de eventuele nadelige effecten beperkt zullen zijn. Voor bodemkwaliteit, oppervlaktewater en weidevogelkansen-gebieden is er naar alle waarschijnlijk geen sprake van enige relevante nadelige milieueffecten.
Duur, frequentie en omkeerbaarheid effect	Duur/frequentie Effecten tijdens de aanlegfase (ontgroning) zijn eenmalig en duren een aantal jaren (max. tien jaar). Effecten tijdens gebruiksfase (woon- en recreatiegebied) zijn permanent. Onomkeerbaarheid Alle effecten door het graven van de plas en de bouw van (recreatie)woningen zijn in principe onomkeerbaar.

4 Conclusie

Op grond van het voorgaande wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van waarschijnlijk belangrijke gevolgen voor het milieu zoals bedoeld in artikel 7.16 en 7.17 Wet milieubeheer en is het maken van een milieueffectrapport voor de besluitvorming over het bestemmingsplan en de ontgronding niet nodig. Deze beoordeling ligt formeel bij het bevoegd gezag.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

E. info@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.